

Rapport fra forskergruppe for samerett 2010

Denne rapporten inneholder en oversikt over de viktigste aktivitetene til Forskergruppe for samerett i 2010. Oversikten er således ikke. Rapporten er skrevet av forskergruppas leder Øyvind Ravna etter innspill fra gruppas medlemmer.

A. Konferanser og seminarer arrangert helt eller delvis av forskergruppa

1. Tradisjonelle samiske regler om reindrift i brytning med reindrifftslovgivningen

Den 4. og 5. februar 2010, i forbindelse med den samiske uka i Tromsø, arrangerte forskergruppa sammen med Senter for samiske studier ved Universitetet i Tromsø, et seminar om tradisjonelle samiske regler om reindrift i brytning med reindrifftsloven. Emnet var lovgivning og tradisjonelle samiske regler knyttet til reindriften. Formålet med seminaret var å kaste lys over reindrifftslovgivningen som styringsmiddel i brytning med tradisjonelle oppfatninger og bruk. Foredragsholderne har forskjellige tilnærminger til problemet, har ulike erfaringsbakgrunn, og tar utgangspunkt i ulike regler om reindrift. Blikket rettes også mot New Zealands bruk av avtaler og lovgivning med støtte i tradisjonell bruk.

Av Samerettsgruppas forskere holdt følgende foredrag: Øyvind Ravna, "Bruk av jordskiftevirkemidler i reindriften" Ánde Somby, "Guoržžu, samisk tradisjon omkring reintall i brytningen mot norsk lovregulering – Blir den som teller en ulykkesfugl?", Christina Allard, "Utblick mot Nya Zeeland – avtal och lagstiftning med stöd av traditionellt bruk" og Svein Kr. Arntzen, "Fredning mot reinbeiting".

2. Legal systems in the Barents-Euro Arctic Region.

Konferansen "Legal systems in the Barents-Euro Arctic Region" ble holdt i Arkhangelsk 26. til 30. april 2010. Konferansen hadde en egen urfolkssesjon hvor Christina Allard deltok med foredragene "Scandinavian legislation on indigenous people's rights and its development" og "Nordic Countries legislation on Sámi Peoples rights, emphasizing rights to land and natural resources". Øyvind Ravna deltok med foredraget "The protection of Sámi people's right to

language, culture and natural resources in the Constitution and other Norwegian legislation”. Han var også en av initiativtakerne og organisatorene av urfolkssesjonen.

3. The second conference on recognition of Indigenous Property Systems within Arctic States

Between 18 and 20 October 2010, the conference on recognition of Indigenous Property Systems within Arctic States took place in Tromsø, Norway. The conference or work shop was the second on among three, imitated by researchers at University of Lappland, headed by *Professor Timo Koivurova*, and supported among others by *Professor Nigel Bankes at the University of Calgary*. The first conference took place in Banff in Canada, and the last one will take place in Rovaniemi, Finland autumn 2011. The 2nd conference was mainly organized by the Research group of Sámi law, by Christina Allard with assistance of Øyvind Ravna. The theme for the second conference was The Nordic Legal Systems. The topic was divided into three, where the first was “Problems related to the Draft Nordic Sámi Convention and ILO Convention No. 169 in the Nordic Countries”, the second “International legal instruments that have a direct relevance for the Nordic situation”, and the third “Inspirations from other national legal systems”. Christina Allard, “The comprehension of Sámi rights in Sweden – a blurred image between the individual and the collective!”, Øyvind Ravna, “Norms regarding property: what counts as evidence, proof or documentation of Sámi land claims” and Susann Skogvang [title] participated with lectures.

4. Seminar on the UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples

On the 23 November 2010, a seminar on the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples (DRIP) took place at the University of Tromsø. The seminar was arranged by the research group of Sámi law in cooperation with the Centre of Sámi studies at UiT.

The aim of the seminar was to raise a debate on the legal and political significance of the declaration, in the recognition that to prominent experts on international law on indigenous people visited Tromsø.

One of the prominent guests was *Professor James Anaya* from the University of Arizona, who is the UN Special Rapporteur on Human Rights and Fundamental Freedoms of Indigenous Peoples. In his lecture, he went through the last development in relation to the declaration, including the endorsement of Canada and Australia, and the signal that USA is on its

way. He was also analyzing the legal and political significance of declaration in relation to other existing international legal obligations to indigenous peoples.

The other prominent guest was *Professor Malgosia Fitzmaurice* from University of London. Her focus was also on the legal and political significance of the declaration; and how and to what extent it would complement existing international legal obligations to indigenous peoples. The seminar was concluded with both questions from the audience, including a lively debate on the significance of the declaration.

B. Deltagelse på andre konferanser og seminarer

1. Kurs i reindrifftsrett i regi av juristenes utdanningsforbund:

Den 11. og 12. mars ble det årlige reindrifftsrettskurset i regi av juristenes utdanningsforbund holdt på Bergstadens Hotel, Røros. Øyvind Ravna deltok med forelesning om “bruksordning av reindrifftsrettigheter i utkast til ny jordskiftelov”.

2. Seminar for Stortingets menneskerettsutvalg.

Det juridiske fakultet, Universitetet i Tromsø, avholdt den 8. juni 2010 et seminar for Stortingets menneskerettsutvalg. Forskergruppa deltok her med tre foredragsholdere; Susann Skogvang “Samerett som menneskerettighet”, Mattias Åhren [tittel] og Øyvind Ravna, “Retten til domstoler med kunnskap og kvalifikasjoner i samisk språk, kultur og rett”.

3. Miniseminar for russiske journalister

Øyvind Ravna hold foredrag for en delegasjon russiske journalister som besøkte Tromsø 20. juli 2010. Tittel på foredraget, som var tredelt var følgende: 1) Teaching in Sami law, 2) The Sámi People's legal status in Norway, og 3) Cooperation between the Universities of Arkhangelsk and Tromsø. Susann F. Skogvang var vertskap og medarrangør for journalistenes opphold i Tromsø og Manndalen.

4. Polar Law Symposium

The theme of the 3rd Polar Law Symposium at Akureyri, Iceland, 8 – 11 September 2010

was Human Rights and Good Governance. Main topics of the Symposium was: Human Rights Education in Countries of the North, Overall Human Rights Picture, Good Governance, Self-Governance, Land and Resources Rights, Human Rights and the Antarctic, International Organizations, and closing Discussion: How to Enhance Compliance

Øyvind Ravna participated with the lecture: “The process of identifying land rights in parts of Northern of Norway: Does the Finnmark Act prescribe an adequate procedure within the national law?”

5. Kyrkojuristernas förenings årsmöte

Kyrkojuristernas förenings årsmöte Luleå, 07.09.10. Christina Allard deltok med foredraget “Samiska rättigheter – ”same same, but different”

6. Den 16. nordiske forskningskonferansen om rein og reindrift.

Den 16. nordiske forskningskonferansen om rein og reindrift ble holdt i Tromsø 16. – 18. november 2010. Øyvind Ravna deltok med foredraget “De rettslige forpliktelsene til å avklare beiterettigheter innen samisk reindrift”.

7. Workshop planning the Creation of an Arctic Law Thematic Network (University of the Arctic)

There is an increasing need for Arctic legal expertise and for a Thematic Network dedicated for this purpose. When professor Bankes from the University of Calgary led the Arctic Council sponsored Arctic human development report's legal chapter during the years 2002-2004, we still suffered from many legal experts working on the Arctic issues. This has changed in the past few years, and is also manifested with the emergence of specialist journals in this field, such as the Yearbook of Polar Law (published by Brill, at <http://www.brill.nl/pola>) and the Arctic Review of Law and Politics (Gyldendal, at <http://www.gyldendal.no/arcticreview>).

By imitative of Professor Timo Koivurova, Northern Institute for Environmental and Minority Law, Arctic Centre, University of Lapland, there where hold a workshop in Rovaniemi 13 – 14 December 2010. From the research group participated Øyvind Ravna

C. Interne møter:

Forskergruppa har avholdt sju møter 2010.

D. Mediebidrag:

Samerettsgruppa har bidratt med en rekke intervjuer i media. En del av dem (hvor Ø. Ravna har deltatt), finnes her: <http://www2.uit.no/ansatte/oyvind.ravna>

E. Individuelle bidrag:

1. Susann Skogvang:

Verv:

Styremedlem i Senter for samiske studier
Fagutvalget for samerett – Juristenes utdanningscenter
Tillitsvalgt Juristforbundet, jur.fak.UiT

Publikasjoner:

"Ny minerallov og samiske rettigheter". Lov og rett 2010 ;Volum 49.(1-2) s. 47-67

2. Matthias Åhren

Mattias Åhrén defend his PhD degree in law

Jur. Kand. *Mattias Åhrén* publicly defended the PhD degree in Law on thesis "The Saami Traditional Dress & and Beauty Pageant: Indigenous Peoples' Rights of Ownership and Self-Determination of Their Cultures" at University of Tromsø 22 November 2010.

His two trial lectures had the titles "What collective is the beneficiary of indigenous peoples' collective rights to land?" and "Compare the domestic legal recognition and protections for indigenous peoples' rights over lands and natural resources in the Arctic countries, in light of

the relevant provisions of the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples”.

3. Christina Allard:

Publikasjoner:

Arctic Dimensions in Law (in: G Alfredsson, T Koivurova and N Loukacheva (eds.) *The Yearbook of Polar Law*, Volume 2, Martinus Nijhoff, Leiden 2010: pp. 315-322). Written together with Tore Henriksen and Øyvind Ravna.

Urminnes hävd som förklaringsmodell för uppkomst av samiska rättigheter och dess tillämpning (in: M Brattström and P Strömgren (eds.), *Forskningsutmaningar för fastighetsrätten Iustus*, Uppsala 2010: pp. 9-64).

Forskningsresa:

Rovaniemi, Finland, 04.06.2010-18.06.2010 – besök till the Northern Institute for Environment and Minority Law och Juridisk Fakultet för mitt post dok-projekt.

Ansökningar om nordiskt nätverk:

NOS-HS: NORDCORP. NFR: SAMISK II JUSISP 2

Bitr. Handedarskap:

Malin Brännström, Juridiska inst. Umeå universitet (50 %)

Elsa Reimerson, Statsvetenskapliga inst. Umeå universitet (10 %)

4. Øyvind Ravna

Verv:

Varamedlem av styret for Senter for samiske studier

Publikasjoner:

”Lappekodisillen av 1751 og dens rettslige betydning i dag” i *Lov og rett*, vol 49, 7/2010, s. 392–406. ISSN 0024-6980 paper, ISSN 1504-3061 online.

"Alders tids bruk og hevd som ervervsgrunnlag i samiske områder - Særlig med vekt på kravet til aktsom god tro ved rettsidentifiseringen i Finnmark" i *Tidsskrift for Rettsvitenskap* vol. 123, 3/2010, s. 464–504. ISSN 0040-7143.

"Jordbrukeres rettslige stilling under finnmarksloven, sammenliknet med andre liknende forvaltningsordninger" i *Tidsskrift for Eiendomsrett* 2/2010 (4).ISSN: 1504-3495.

”Правовая культура саамского общества в процессе укрупнения Северной Норвегии в период XIX - XXI вв (siste korrektur) [The position of Sámi legal culture during the enlargement of North Norway, 19th to 21st century] i *Evropeiskij Sever: problemy territorialnogo urpavljenija i razvitija*, GUP "Solti, Arkhangelsk 2010 s. 110 - 122. ISBN 5-7536-0377-7.

"Adgangen til å regulere småviltjakt på Finnmarkseiendommens grunn" i *Lov og Rett*, vol. 49, 1–2, 2010, s. 27–46. ISSN 0024-6980 paper, ISSN 1504-3061 online.

”Saamelaisoikeus ja saamelaisten oikeudet Norjassa [Samerett og samiske rettigheter i Norge” i Kai Kokko (red.) *Kysymyksiä saamelaisten oikeusasemasta*, Northern Institute for Environmental and Minority Law, Arctic Centre, University of Lapland, Rovaniemi 2010 s. 199 - 223. ISSN 0788-7590 ISBN 978-952-484-373-7.

"Sámi Legal Culture - and its Place in Norwegian Law" i *Rendevous of European Legal Cultures*. Fagbokforlaget 2010 ISBN 978-82-450-0840-1. s. 149-165.

Veiledning og undervisning:

Forelesninger i samerett, 4. Avd. Master i rettsvitenskap.

Veiledning av masterstudent (rettsvitenskap), Marit M Kemi: ”Fastsetting av beiterettigheter og beiterettsgrenser innen reindriften”.

Veiledning av masterstudent (urfolksmaster), Ravndna Bierit M Eira: “The adaptation of Rules of usage – Experiences and reflections during the working process with § 57 in the Reindeer Husbandry act 2007 - The meeting point between management and practical reindeer herding in Sámi and Nenets reindeer husbandry”.

Bedømmelsesarbeid:

Leder av bedømmelsekomiteen for PhD-avhandlingen til Matthias Åhren: “The Saami Traditional Dress & and Beauty Pageant: Indigenous Peoples' Rights of Ownership and Self-Determination of Their Cultures”, forsvart ved Universitet i Tromsø 22. November 2010.